

Aan het Fonds voor Cultuurparticipatie
t.a.v. Barbara de Greeff

cc: het ministerie van OCW en IPO

Betreft: reactie op ongelijke verdeling van de middelen binnen de Pilot Nationaal Akkoord
Amateurkunst (Pilot NAA) 2024-2025

De Raad van Twaalf pleit namens het culturele veld in onze provincies en samen met de provinciale erfgoedhuizen (OPEN) en de popkoepels verenigd in POPnl voor een wettelijk kader voor cultuur- en erfgoededucatie en -participatie voor iedereen. Alleen dan kan er, met oog voor de provinciale en lokale verschillen, door de overheidslagen heen een infrastructuur gebouwd worden die kansen biedt aan iedereen die aan cultuurbeoefening wil doen.

Rijswijk, 17-03-2024

Geachte mevrouw de Greeff, beste Barbara,

In het vormgeven van de ambitie voor een Nationaal Akkoord Cultuurbeoefening richting 2029, is een landelijke infrastructuur essentieel. Daarbij dient er maatwerk te zijn voor elke provincie. Om de kernambities te realiseren, is een andere opzet van de regeling 'pilots' noodzakelijk, zo is gebleken. De wijze waarop u de Regeling *Pilot NAA* heeft uitgevoerd, heeft ertoe geleid dat in bijna de helft van de provincies geen pilots worden opgezet. De aanvraag van vijf provinciale steunorganisaties¹ is niet in behandeling genomen door het vroegtijdig bereiken van het subsidieplafond. Middels deze brief vragen we nadrukkelijk om, in samenspraak met het veld, de beschikbare budgetten in te zetten op basis van de kernambities:

"Iedereen in Nederland die dat wil doet aan cultuurbeoefening, individueel of in groepsverband. Het aanbod sluit aan op de vraag, (h)erkent en stimuleert talenten en is toegankelijk, inclusief en veilig."

Wij willen gelijke kansen voor alle inwoners in alle provincies in Nederland om amateurkunstondersteuning te versterken en vragen u om samen met ons te onderzoeken hoe we dit zo snel én zo goed mogelijk voor elkaar kunnen krijgen.

De Pilot NAA is een regeling waarbinnen geïnnoveerd kon worden en waarmee input wordt verzameld voor een nationaal akkoord. Graag is de hele Raad van Twaalf betrokken bij het ontwikkeltraject richting een nationaal akkoord, ook nu maar een deel van de instellingen die deel uitmaken van de Raad van Twaalf het experiment kan aangaan. We gaan graag met het

¹ Utrecht, Noord-Brabant, Drenthe, Flevoland en Limburg

Ministerie van OCW, het LKCA en het Fonds voor Cultuurparticipatie in gesprek hoe we dat kunnen bewerkstelligen.

De werkwijze van fonds

In 2022 startte het fonds met de Herstelsteun Amateurkunstondersteuning, waarbij voor iedere provincie een op het aantal inwoners afgestemd bedrag beschikbaar was. In elke provincie kon de ondersteuning opgestart of doorontwikkeld worden. En dat was nodig want na Corona bleef het amateurkunstveld beschadigd achter en bleek de ondersteuning van het veld kwetsbaar. De extra middelen in combinatie met kennisuitwisseling op landelijk niveau maakte dat daar beweging in kwam. Ondanks het beperkte beschikbare budget ontstonden er provinciale netwerken, een breed palet aan trainingen en werd hulp aan de sector ontwikkeld. Wetende dat dit een proeftuin was voor het vervolg op de Herstelsteun: de Pilot NAA.

Met een nationaal akkoord aan de horizon konden er in 2024 pilots uitgevoerd worden om de regionaal opgebouwde ondersteuningsstructuur duurzaam te versterken. Deze vervolgregeling kent echter een aantal weeffouten:

- De regeling kent geen geormerkt budget per provincie (zoals bij de Herstelsteun Amateurkunst naar het aantal inwoners).
- Er was geen sprake van een integrale en gelijktijdige weging en beoordeling van alle aanvragen, maar beoordeling op volgorde van binnenkomst. Daardoor ontbeert de regeling de mogelijkheid om een gelijkwaardige verdeling van de beschikbare middelen over Nederland te borgen.
- Het subsidieplafond van de Pilot NAA (hoofdstuk 3) werd vlak voor het openstellen van de regeling verhoogd. De omvang van de aanvragen steeg van €50.000 tot €200.000 naar €100.000 tot €375.000. Door deze wijziging werd het aantal aanvragen dat kon worden gehonoreerd aanzienlijk beperkt. Met € 2.857.152 kun je, als iedereen voor het hoogste bedrag gaat (€ 375.000), slechts 7 plannen honoreren. En dat is dan ook gebeurd. Als € 200.000,- het maximum was gebleven, hadden er meer aanvragen gehonoreerd kunnen worden.
- Door de korte periode tussen het publiceren en het openstellen van de -op het laatste moment aangepaste- regeling was er slechts beperkte tijd om met samenwerkingspartners te schakelen en de samenwerking vorm te geven. Paradoxaal genoeg vragen daarbij de plannen met meerdere samenwerkingspartners, meer afstemming. Ook hierdoor konden aanvragen pas later worden ingediend, met een groter risico op afwijzing in verband met een beoordeling op volgorde van binnenkomst.

Hoe nu verder?

Graag gaan we met u in gesprek over een gelijkwaardige verdeling van de beschikbare middelen over Nederland en hoe we de gerealiseerde netwerken vanuit de Herstelsteun voort kunnen zetten en contact houden met gemeentelijke steunpunten en amateurkunstverenigingen. Samen optrekken richting het Nationaal Akkoord Cultuurbeoefening van 2029 is een randvoorwaarde, zeker met het uitdagende jaar 2026 in zicht voor gemeenten en provincies.

Raad van twaalf als landelijke infrastructuur

U ziet mogelijkheden om de komende jaren te gaan oefenen met nieuwe, alternatieve financieringsvormen en -instrumenten, bijvoorbeeld in de vorm van proeftuinen en pilots. Wij juichen dat toe. De leden van de Raad van Twaalf willen hierbij graag partner zijn. Hoewel we onderling verschillen in onze provinciale opdrachten, hebben we als belangrijke overeenkomst: het bevorderen van cultuureducatie en -participatie, zodat iedereen kan deelnemen aan cultuur. Wij doen dat met een landelijk dekkende lappendeken van lokale verschillen, sterk en kleurrijk. Wij zijn de schakel tussen het nationale en regionale perspectief, tussen beleid en praktijk, tussen amateurs en professionals, tussen culturele instellingen, gemeenten en andere domeinen als onderwijs en zorg en welzijn. Samen met het lokale culturele veld, de betreffende fondsen en het LKCA als kennispartner, vormen wij als Raad van Twaalf de perfecte infrastructuur voor een nieuw, wettelijk verankerd landelijk stelsel voor Cultuureducatie en -participatie. Met Cultuureducatie met Kwaliteit hebben wij daarvoor immers al de bodem gelegd.

Indien gewenst stellen wij onze expertise ook beschikbaar voor de ontwikkelingen in het Caribisch gebied.

Hartelijke groet

Namens de Raad van Twaalf, en Appie Alferink van ZIMIHC

Marieke Vegt, *voorzitter*

Aukje Bolle, *secretaris*

De leden van de Raad van Twaalf zijn:

Alex van Zijl, De Kubus (Flevoland)
Astrid Honing, Plein C (Noord-Holland)
Aukje Bolle, Kunstgebouw (Zuid-Holland)
Barbara Wittenbol, Kunst Centraal (Utrecht)
Douwe Zeldenrust, Keunstwurk (Friesland)
Henri Swinkels, Kunstloc Brabant (Brabant)
Josje de Regt, Cultuurkwadraat (Zeeland)
Marieke Vegt, Kunst & Cultuur (Drenthe en Groningen)
Pim Luiten, Vrijdag/KultuurLoket (Groningen)
Ruud van Eeten, Huis voor de Kunsten Limburg (Limburg)
Ester van de Haar, Cultuur Oost (Gelderland)
Wout Ligterink, Rijnbrink (Overijssel)

ZIMIHC (Utrecht)